

دیدار دورئیس انجمن فولاد ایران و ایتالیا

بهرام سبجانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با رئیس انجمن متالورژی ایتالیا در اروپا دیدار داشت و با وی درباره توسعه همکاری بین صنایع فولاد ایران و ایتالیا مذاکراتی داشت. دکتر سبجانی در نشست با Federico Mazzolari، رئیس انجمن متالورژی ایتالیا در خصوص همکاری دوجانبه اعضای دو انجمن در همایش‌ها، نشریات، دوره‌های آموزشی، انتقال کارشناس و سایر موارد فنی و تخصصی در حوزه فولاد مذاکراتی داشتند. شایان ذکر است که انجمن متالورژی ایتالیا سه نوع همایش تخصصی بین‌المللی مخصوص فولادسازان ایتالیا در حوزه‌هایی همانند محیط زیست، خوردگی، تعمیرات و... برگزار می‌کند که مقرر شد برنامه‌های این همایش‌ها به اطلاع انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران برسد تا اعضای این انجمن بتوانند در صورت تمایل در آن شرکت کنند. همچنین امکان انتشار مطالب فنی در حوزه فولاد ایران در ماهنامه الکترونیکی این انجمن فراهم شد. همکاری در برگزاری دوره‌های مشترک آموزشی و همچنین همکاری برای شناسایی واعزام کارشناس خطوط فولاد در صورت اعلام نیاز از طرف ایرانی از دیگر محورهایی بود که در این نشست دوجانبه مطرح شد. این دیدار روز (۱۶) بهمن ماه ۹۷/۵ فوریه (۲۰۱۹) در ایتالیا صورت گرفت.

ایمیدرو در حمایت از بخش

خصوصی قاطع و مصمم خواهد بود

جلسه مشترک ایمیدرو با هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات صبح امروز در محل این هلدینگ با حضور مدیران و معاونین این دو مجموعه و شرکت‌های بزرگ سرمایه‌گذاری، صنعتی و معدنی برگزار شد.

در این جلسه ابتدا گزارش تحلیلی فشرده‌ای در مورد وضعیت اقتصاد و صنعت در مقیاس ملی و جهانی ارائه شد.

سپس رئیس هیات عامل ایمیدرو به تشریح دستاوردهای سالیان اخیر کشور در حوزه معدن و صنایع معدنی پرداخت.

خداداد غریب‌پور با تاکید بر لزوم شناخت نیازها و تعیین اولویت‌های صنعت، به برخی مزیت‌های صنایع معدنی نسبت به سایر صنایع در شرایط کنونی اشاره کرد.

وی مواردی چون دامنه وسیع مشتریان محصولات معدنی در سطح کشورهای جهان، ثبات، انعطاف‌پذیری، پتانسیل بالای ایجاد اشتغال و تأثیرگذاری جدی در توسعه متوازن کشور از جمله مزیت‌های مهم این صنعت بر شمر.

غریب‌پور گفت: ۹۰ درصد معادن در فاصله کمتر از ۲۰ کیلومتری روستاها و مناطق محروم قرار دارند. این امر بخش معدن را به ابزاری موثر در توسعه مناطق محروم و توزیع ثروت به عنوان یک ضرورت اجتماعی تبدیل کرده است.

رئیس هیات عامل ایمیدرو همچنین با اشاره به وجود روحیه همکاری و هم‌افزایی در بزرگان این صنعت به عنوان یک ویژگی برجسته و تعیین‌کننده افزود: نمونه این هم‌افزایی‌ها تشکیل کنسرسیوم‌های بزرگ و قدرتمندی در مجموعه فعالان این صنعت همچون کنسرسیوم اکتشاف به‌محوریت هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات بوده است. تلاش ما تقویت این ساختارها به‌ویژه در بخش خصوصی است.

در ادامه این نشست مدیرعامل هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات به تشریح مهم‌ترین اقدامات انجام گرفته در این مجموعه پرداخت. عزیزاله عساری ضمن تشریح چگونگی شکل‌گیری و برنامه‌های کنسرسیوم بزرگ اکتشافی کشور گفت: نکته مهم در توانمندی کنسرسیوم، حضور شرکت‌های بزرگی در ترکیب آن است که در مجموع، نزدیک به نیمی از تولید مواد اولیه و صادرات بخش معدن کشور را به عهده دارند. عساری در ادامه، اقدامات انجام‌شده را برای طراحی و اجرای بزرگ‌ترین اسکله تخصصی حمل‌ونقل مواد معدنی و فولاد در جنوب شرقی کشور با قابلیت بارگیری کشتی‌های ۱۵۰ هزار تنی تشریح کرد. وی تأکید کرد: لازمه اجرایی شدن طرح جامع فولاد و مواد معدنی در افاق ۱۴۰۴ تأمین این زیرساخت‌ها در کشور است و هلدینگ سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات تمام توان خود را برای عملیاتی شدن این مهم به کار خواهد گرفت. لیکن انتظار می‌رود بخش دولتی همچنان در حمایت و پشتیبانی این طرح‌ها جدی و مصمم باشد.

عساری حضور غریب‌پور در ایمیدرو و قاطعیت وی در پیشبرد اهداف مجموعه را فرصتی مغتنم برای فعالان صنعت دانست و اظهار امیدواری کرد با همکاری و هم‌افزایی موجود در بخش دولتی و خصوصی، امکان رشد و توسعه و گذار از شرایط سخت‌موجود در عرصه تولید فراهم شود.

نگاهی به تاریخچه و ویژگی‌های صنعت فولاد ترکیه

صنعت فولاد ترکیه چگونه شتاب گرفت؟

مقایسه صنعت فولاد ترکیه و ویژگی‌های آن به خصوص در بخش انرژی و نیروی انسانی، برای مسئولان و فعالان صنعت فولاد کشور خالی از فایده نخواهد بود. ترکیه در سال ۲۰۱۳ هشتمین فولادساز بزرگ دنیا و سومین فولاد ساز بزرگ اروپا بعد از روسیه و آلمان بود. اقتصاد ترکیه ترکیبی از صنایع سنتی و مدرن است که پایه‌های آن را صنایع نساجی، کشاورزی، گردشگری و همچنین دو صنعت بزرگ خودروسازی و فولادسازی تشکیل می‌دهند. در این میان عوامل رشد اقتصادی ترکیه در دو دهه اخیر بوده و هم‌اکنون سومین بخش بزرگ اقتصاد ترکیه محسوب می‌شود.

رشد صنعت فولاد ترکیه در ۱۰ سال گذشته بیشتر از هر کشور اروپایی دیگری بوده است. مجموع صادرات فولاد خام و محصولات فولادی کشور ترکیه در سال ۲۰۱۲ حدود ۱۹ میلیون تن بوده که ۱۵/۸ میلیارد دلار درآمد برای این کشور به ارمغان داشته است.

به غیر از سال ۲۰۰۹ که به علت بحران اقتصادی جهانی، تولید فولاد ترکیه کاهش داشته است، در ۱۰ سال گذشته این کشور به همراه کشورهای چین، هند و ایران سریع‌ترین رشد را در تولید فولاد داشته است به‌طوری‌که رشد ۱۷ درصدی سال ۲۰۱۱ ترکیه در تولید فولاد به عنوان یک رکورد تاریخی ثبت شده است.

احداث اولین کارخانه‌های فولادی توسط دولت

بسیاری از افراد آغاز صنعت فولاد ترکیه را همزمان با ایران می‌دانند در حالی که قدمت فولادسازی در ترکیه بیشتر از ایران است. اولین کارخانه فولاد ترکیه به نام Karabuk Demir Celik یا آهن و فولاد کارابوک، در سال ۱۹۳۶ (معادل ۱۳۱۵ هجری شمسی) در دوره

مصطفی کمال پاشا ملقب به آتاترک در محل روستای کارابوک در نزدیکی دریای سیاه و توسط انگلیسی‌ها احداث شد و در سال ۱۹۳۹ میلادی (۱۳۱۸ شمسی) صادرات وجود نداشت. در این

اولین کوره بلند آن آغاز به کار کرد. در سال ۱۹۴۰ اولین خط نورد ترکیه به این کارخانه اضافه شد و تولید مقاطع طولی را نیز آغاز کرد. این کارخانه ۱/۵ میلیون تنی که به نام کاردمیر نیز شناخته می‌شود تا سال ۱۹۹۵ متعلق به دولت بود و در این سال به بخش خصوصی فروخته شده است.

دومین کارخانه فولاد ترکیه به نام Eregli Demir Celik یا اردمیر بود که توسط دولت در بندر ایرقلی احداث و در سال ۱۹۶۵ (۱۳۴۴ شمسی) به روش کوره بلند و نورد مقاطع تخت آغاز به کار کرد. امروزه این کارخانه با ظرفیت ۲/۸ میلیون تن بزرگ‌ترین تولیدکننده محصولات تخت در ترکیه است. کارخانه اردمیر پس از خصوصی‌سازی توسط هولدینگ OYAK خریداری شد و هم‌اکنون تحت عنوان گروه فولاد اردمیر فعالیت می‌کند.

اما سومین کارخانه فولاد ترکیه که عنوان بزرگ‌ترین سایت فولادسازی ترکیه را به خود اختصاص داده همان کارخانه فولاد اسکندرون یا ایزدمیر (ISDEMIR) است که در بندر اسکندرون در جنوب ترکیه و ساحل مدیترانه واقع شده است.

این کارخانه ۵/۳ میلیون تنی که از روش کوره بلند برای تولید فولاد خام استفاده می‌کند در سال ۱۹۷۰ توسط بخش دولتی احداث و از ۱۹۷۵ تولید را آغاز کرد. ایزدمیر تنها کارخانه‌ای است که همزمان دو خط تولید مقاطع تخت و طولی را در فرآیند تولید خود در اختیار دارد. در سال ۲۰۰۲ تمام سهام دولتی این کارخانه توسط سازمان خصوصی‌سازی ترکیه به گروه فولاد اردمیر واگذار شد.

تحولات دهه هشتاد ترکیه یا جراحی اقتصادی

تا اواخر دهه ۷۰ میلادی، اقتصاد ترکیه اقتصادی دولتی بود که در آن کنترل تجارت، ارز و اعتبارات بانکی توسط دولت انجام می‌شد. ارزش لیر به‌طور مصنوعی بالا نگه داشته شده بود و انگیزه‌ای برای صادرات وجود نداشت. در این

به علت محدود بودن منابع

سنگ آهن در ترکیه و همچنین سرعت بازگشت سرمایه در روش کوره قوس الکتریکی، حرکت صنعت فولاد در این دوره با نصب و راه‌اندازی کوره‌های قوس الکتریکی (EAF) آغاز شد و به‌طور پیوسته ادامه یافت

روش کوره بلند استفاده می‌کنند، تولید سایر کارخانه‌ها به روش کوره‌های قوس الکتریکی و ذوب قراضه انجام می‌شود. از جمله بزرگ‌ترین این واحدها می‌توان کارخانه ۳ میلیون تنی کولاک اوغلو متالورژی (colakoglu Metalurji) را نام برد که دارای یک کوره قوس با ظرفیت ۳۴۰ تن و توان ۲۵۰ مگاوات است. همچنین کارخانه‌های ICDAS، MMK، EGE Celik و ۵۲ میلیون تن دارند نیز در دوره توسعه یافتند.

در سال ۱۹۹۶ ترکیه توافق‌نامه‌ای با انجمن فولاد و زغال سنگ اروپا (ECSC) امضا کرد که بر اساس آن کلیه عوارض گمرکی مبادلات فولاد بین ترکیه و کشورهای اتحادیه اروپا حذف می‌شد. این موافقت‌نامه که به ترکیه اجازه می‌داد محصولات فولادی خود را به کلیه کشورهای عضو اتحادیه اروپا صادر کند، باعث تسریع بیشتر در جذب سرمایه‌گذاری و توسعه صنعت فولاد این کشور شد. علاوه بر این موقعیت جغرافیایی مناسب این کشور و داشتن سواحل طولانی در مجاورت دریای مدیترانه باعث شد ترکیه به خوبی از عهده تولید و تأمین فولادهای مورد نیاز بازارهای اروپایی برآید.

ترکیب تولید محصولات فولادی در کشور ترکیه بیشتر بر مقاطع طولی متمرکز است. به‌طوری‌که از تولید ۳۵ میلیون تنی فولاد این کشور ۸۱ درصد به مقاطع طولی، ۱۷ درصد به محصولات تخت و ۲ درصد به فولادهای آلیاژی و

تقریباً تمام کارخانه‌های

فولاد ترکیه در مجاورت

آب‌های آزاد دریایی

مدیترانه و دریای سیاه قرار دارند. عمده فولادسازان ترکیه در چهار منطقه مرمره در شمال غرب کشور، کارادنیز در شمال، ازمیر در جنوب غرب و اسکندرون در جنوب شرق کشور مستقر هستند

مدیترانه برای تخلیه و بارگیری مواد اولیه و محصولات فولادی است.

ترکیه بزرگ‌ترین بازیگر در بازار قراضه جهان

ترکیه بیشترین تعداد کارخانه‌های قوس الکتریکی را در جهان دارد که این کشور را به بزرگ‌ترین واردکننده قراضه در دنیا تبدیل کرده است.

واردات قراضه این کشور در سال ۲۰۱۲ بیش از ۲۲ میلیون تن بوده که ۶۰ درصد آن از کشورهای اتحادیه اروپا و CIS، و ۲۶ درصد از ایالات متحده تأمین شده است، بنابراین بی‌جهت نیست که تمام فعالان بازار جهانی قراضه نگاه ویژه‌ای به ترکیه داشته و تحولات این بازار را به دقت رصد می‌کنند. امروزه در تجارت بین‌المللی مبنای قیمت قراضه در جهان بر اساس قیمت CFR قراضه در بنادر ترکیه تعیین می‌شود.

هزینه‌های بالای تولید – تلاش برای افزایش بهره‌وری

یکی از موضوعات مهمی که فولادسازان ترکیه با آن سروکار دارند بالا بودن هزینه‌های تولید به‌خصوصی قیمت انرژی است. قیمت برق در ترکیه از اکثر کشورهای اروپایی بالاتر است. در سال ۲۰۱۳ قیمت برق مشترکین خانگی به‌طور متوسط ۰/۴۶ لیر به ازای هر کیلو وات ساعت (با معادل ۵۴۰ تومان) و قیمت برق مشترکین صنعتی به‌طور متوسط ۰/۲۴ لیر (حدود ۳۶۰ تومان) بوده است. همچنین بهای پرداختی مشترکین صنعتی برای یک متر مکعب گاز در همین سال ۰/۸۹ لیر (حدود ۱۳۳۰ تومان) بوده است. تعرفه برق در همین سال برای صنایع ایران به ازای هر کیلووات ساعت به‌طور متوسط ۴۳ تومان و قیمت گاز برای بخش صنعت ۷۰ تومان در هر متر مکعب بوده است. در همین شرایط میلگرد ترکیه برای صادرات به عراق در ماه آوریل ۲۰۱۴ به قیمت ۵۸۰ دلار (معادل ۱۸۰۰ تومان) درب کارخانه پیشنهاد می‌شود که از قیمت میلگرد در بازار ایران پایین‌تر است! با توجه به اینکه عمده مواد اولیه اصلی فولاد ترکیه مانند قراضه از خارج کشور وارد می‌شود و رشد اقتصادی سال‌های اخیر نیز موجب بالا رفتن دستمزدها شده است، بنابراین صنایع فولاد به سرعت در حال پیگیری پروژه‌های ارتقای تکنولوژی و افزایش بهره‌وری انرژی و نیروی انسانی جهت افزایش توان رقابت در بازارهای جهانی هستند. با این حال حاشیه سود فولادسازان ترکیه هیچ‌گاه بالا نبوده است. به عنوان مثال حاشیه سود گروه فولادسازی اردمیر شامل مجموع ۸ میلیون تن تولید فولاد، در سال ۲۰۱۲ حدود ۴/۴ درصد بوده و در بهترین سال‌ها نیز از ۱۱ درصد فراتر نرفته است.